

PLÁN OBNOVY VENKOVA

na období 2023 – 2028

OBEC Záhoří

Smrčí 32, 513 01 Záhoří, IČ 00275760

Tento Plán obnovy venkova na období 2023 – 2028 byl schválen Zastupitelstvem obce Záhoří usnesením číslo 49 ze dne 16. srpna 2023.

Josef Plíva

Starosta obce

Zdeněk Vunderer

místostarosta obce

Obsah

Úvod.....	3
Informace o obci	4
Něco z dávné historie obce	4-6
Občanská vybavenost.....	7-8
Spolky a kluby působící v Záhोří	8-9
Shrnutí realizovaných akcí před schválením Plánu obnovy venkova na období 2023 – 2028.....	9
Plán obnovy venkova na období 2023-2028.....	9-10
Závěr	11

Úvod

„Plán obnovy venkova“ obce Záhoří (dále jen „POV“) na období let 2023-2025 je vytvořen tak, aby odrážel společenské potřeby obyvatel, přispíval k dalšímu rozvoji obce a jejích částí, zachoval její ráz pro budoucí generace a ohleduplně přistupoval k okolní krajině a přírodě.

POV je reálně splnitelný v delším časovém horizontu. Z hlediska zdrojů financování bude obec kromě vlastních finančních prostředků usilovat o využití prostředků z dostupných dotačních titulů.

POV je dlouhodobým dokumentem naznačujícím záměry obce na delší období, který se neomezuje jen na jedno volební období zastupitelstva.

POV není dokumentem uzavřeným. Je nezbytné s ním neustále pracovat, průběžně porovnávat se skutečností a aktualizovat. Může být průběžně doplňován a aktualizován dle potřeb a finančních možností obce.

Veškeré změny v tomto POV musí být projednány zastupitelstvem obce Záhoří.

POV koresponduje s dalšími strategickými dokumenty obce Záhoří.

POV komplexně upřesňuje výčet akcí a potřeb k řešení na celém území obce.

Z hlediska reálnosti, vychází POV prioritně z rozpočtu města na příslušný rok. Tomu předchází odpovídající příprava, která předpokládá možnost kvalitního podání žádostí o dotace na jednotlivé akce, které dostávají od Zastupitelstva a Rady obce Záhoří. Vedení obec si je vědomo, že bez dotačních systémů není možné zvýšení úrovně a kvality života i poskytovaných služeb občanům na venkově.

POV bude pravidelně vyhodnocován.

Foto: Záhoří

Informace o obci

Obec Záhoří leží na pomezí chráněné krajinné oblasti Český ráj na severním svahu bájně hory Kozákova západně od Semil. Území obce sahá od severozápadního úpatí Kozákova a Hamštejnského hřebene až k levému břehu řeky Jizery, protékající kaňonem mezi Bítouchovem a Spálovem.

Obec se dělí na pět částí – Záhoří, Smrčí, Dlouhý, Pipice a Proseč. V Záhoří trvale žije cca 500 obyvatel a na jejím území se nachází přibližně 245 domů. Z nich je okolo 85 stavení, tzv. chalup, které nejsou trvale obydleny, ale slouží k soukromé rekreaci.

Obec svým obyvatelům skýtá klidné bydlení a základní vybavenost – mateřská škola, prodejna potravin, hostinec, četná sportoviště, turistické trasy a cyklotrasy. Ostatní potřebné služby a zařízení, např. lékaři, lékárny, nemocnice, pošta, několik bank a široká síť obchodů, jsou dostupné v 3 km vzdáleném městě Železný Brod a 7 km vzdáleném městě Semily.

Něco z dávné historie obce

Historii jsme zkráceně převzali z Čítanky z dějin Záhoří a okolí, kterou v roce 1977 z různých pramenů vybral a vlastními poznatky doplnil Ladislav Vošvrda.

Pozemky obce Záhoří leží v rozmezí 290 m.n.m, tj. u soutoku Chmelíkova potoka s Jizerou na hranici s Chuchelnou a 650 m.n.m tj. na Chocholce na Kozákově. To je místo kamenem označené, kde se stýskaly bývalé soudní okresy železnobrodský, semilský a turnovský. Samotné osady jsou položeny následovně: Záhoří asi 500 m, Pipice 470 m, Proseč 410 m, Smrčí 450 m a Dlouhý 510 m.n.m.

Podkladem půdy na Kozákově je metafýr, v Záhoří, Pipicích ve Smrčí i na Proseči čedič, na stráních nad Jizerou a při Mlýnském potoku diabáz. Šterky zanechala Jizera u Proseče, Pelechova a u Dlouhého v době třetihorní. Hlíny diluviální jsou rozšířeny v Záhoří a v Pipicích, ale i ve Smrčí, na Dlouhém a na Proseči. Se šterky se stýkají na čáře Skalka - Hejska a vytvořily se splavením zvětralých hornin na úbočích Kozákova a Hamštýna.

Podle vědy historické byla naše krajina osídlena a vsi založeny až koncem 12. stol. - Podle názoru Ing. V. Vaníčka (Tisíc let na stráži - 1939) naše krajiny byly osídleny snad již v 10-stol., kdy zde existovalo zemské krajiště, ležící zde na horní Jizeře proti průsmyku Novosvětskému. Podle pověsti byl v Záhoří nejprve zemanský dvůr, na němž hospodařil rod Hloušků. Existence dvora není doložena. Podle zprávy Archivu země české není v zemských deskách statek Záhoří veden a rod Hloušků se tu objevuje až roku 1662. Ves Záhoří proto vznikla založením na místě pustém, a nikoliv rozdělením dvora. Pipice podle Františka Mizery rozdělením dvora vznikly. Ten byl původně v držení vladyckého rodu panošů z Činova.

Ves Záhoří má dvě části, horní, větší, objímající v půlkruhu horní náves, kde je pramen vody a tvoří ji samé hospodářské usedlosti a dolní část, rozloženou podél dolní návsi a při potoku vyvěrajícím na horní návsi v studni. Tuto část vytvořily ostatní selské usedlosti, které kdysi tvořily jeden statek. Jméno vsi pochází od polohy za horou.

Pipice pochází pravděpodobně od osobního jména Pipa, Proseč od prosekávání, Smrčí - mladý smrkový les, Dlouhý pravděpodobně dlouhý vrch.

Hornojizerské krajiště, jak je Ing. Vaníček vysledoval, zaujímá téměř celé Semilsko a Jilemnicko. Tvoří kotlinu s četnými kopci, z nichž největší výšky dosahuje hora Hvězda u Příchovic /958 m/, hora Žalý /1 012 m/ a Kozákov / 743 m /, rozbrázděnou příkrými strmými stráněmi při Jizeře, Kamenici a jejich přítocích, uzavřenou na jihu hřbetem Kozákova, na severu hradbou předního pásma Krkonoš. Východní hranici tvoří pohoří Žalého. Asi uprostřed severní hranice krajiště je průsmyk Novosvětský, jediný to přechod z Čech do Slezska v těchto končinách. Krajiště mělo svůj hrad. Byl jim Navarov, postavený na vysoké skále na soutoku Zlatého potoka a řeky Kamenice. První zmínka o něm je z roku 1380. Krajištěm vedla zemská stezka zvaná Slezská nebo také Krkonošská. Ze Záhoří vede od kapličky Trhovka (snad vedoucí na trhy v Turnově), v Josefinském katastru zvaná Turnovská silnice, k jihozápadu k sedlu Vzdychánek. Ze Vzdychánku pokračuje cesta krátkou serpentinou do Prackova, Vesce a k Turnovu. Pro pěší a soumary užívaná zkratka skrze Prochody a vesnice Klokočí.

Směrem k Semilům vede stezka východně od Slapu a tento úsek se nazývá také Pražskou silnicí, Okolnicí nebo Zelenou cestou. Z trhovky vedla stezka přes náves do Zdoliny ke staré kovárně / č.p.2 /, pak úvozem k soše Panny Marie, poté polem, kde byla roku 1960 od JZD Chuchelna rozoraná, přes potůček a selský lesík, kde je sice jen slabě, ale přesto dosud patrná, k bývalému podmoklickému dvoru a do Semil. Při této cestě odbočující z ohybu silnice na Kozákov stojí žulový milník. Na stezce pod Vzdychánkem končí cesta od Radostné vedoucí přes les Javorník a zvaná významně Příchodník a u Slapu u sochy P. Marie končí stará cesta, spíše již silnice, zvaná Příčnice. Od Vzdychánku byla od Zásadky / lokalita u studánky v sedle Vzdychánku - zaniklá osada / vpravo na Kuchelskou cestu po svahy šikmo poli k samotě Plesu a dále k Chuchelně neustále pozvolna klesajíc. Ze Semil vede stezka k Sejkorské kapličce do Podbozkova přes Bozkov k jesenskému mlýnu, k Trojánkám, Stanovému, Olešnici, Příchovicům, pod horu Hvězdu, ke Kořenovu a tudy za hranice Čech.

Stráže stávaly na kopcích, které dodnes mají jméno Stráž, Strážník, Varta, Vartiště, ale také Hvězda / oheň na ní připomínal hvězdu na obloze / a Kozákov / od kozáka - jižní hlídky /. Ohňové signály zachycoval Kozákov, předával je na Mužský vrch u Mnichova Hradiště, odtud je přebíralo Ládví nad Prahou.

Nesloužila Drábovna na Kozákově za úkryt hlídek před nepohodou? Z okénka Drábovny je dobře vidět na Mužský, / 18 km přímoou cestou /, kde rovněž bylo stanoviště hlídek a navíc zjištěno osídlení v době hradištní. I tam jsou skalní obydlí zvané Drábské světničky, které tu

měl v době asi 1000 let př.n.l. do skal vytesat lid kultury lužické. Z Drábovny je vidět i na vrch Hvězda / 19 km /.

Když za Jana Lucemburského bylo Slezsko trvale připojeno k Čechám / teprve Marie Terezie je opět ztratila /, přestalo hlídání zemské stezky, krajiště pozbylo svého opodstatnění a bylo zrušeno. Král jako majitel půdy přenechal ji šlechtě k další kolonizaci. Záhoří se pravděpodobně dostalo darem, dominikánskému řádu v Turnově. A tehdy asi byly založeny nově ony tři usedlosti, které nezapadají do kruhu prvních sedmi usedlostí. Poslední pás půdy na hranici s Chuchelnou zůstal neobsazen a byl patrně jako "pouстка" prodán v 17. stol. jednak k č.1 a k č.10.

Souhrnné informace	
Status:	Obec
Typ sídla:	Ostatní obce
ZUJ (kód obce):	577707
NUTS5:	CZ0514577707
LAU 1 (NUTS 4):	CZ0514 - Semily
NUTS3:	CZ051 - Liberecký kraj
NUTS2:	CZ05 - Severovýchod
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Semily
Obec s rozšířenou působností:	Semily
Katastrální plocha (ha):	853
Počet katastrálních území:	2
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2023:	495
Nadmořská výška (m n.m.):	501
Zeměpisné souřadnice (WGS-84):	50° 37' 19,86" N , 15° 16' 00,18" E
První písemná zpráva (rok):	1393
PSČ:	51301
Počet částí obce:	5
Územní plán obce	Schválen 2010

Členství ve svazcích:	DSO Mikroregion Kozákov SMO Semily, Euroregion Nisa
Místní samospráva:	Starosta – neuvolněná funkce Místostarosta – neuvolněná funkce Zastupitelstvo – 7 zastupitelů Kontrolní výbor, Finanční výbor, Sociálně kulturní sportovní komise

Zdroj: RISY.cz

	Občané Záhoří					
	Muži	Muži 15+	Ženy	ženy 15+	Celkem	15+ celkem
k 31.12.2022	256	223	239	206	495	429
k 31.12.2021	251	221	245	201	496	422
k 31.12.2020	255	228	237	204	492	432
k 31.12.2019	258	230	242	210	500	440
k 31.12.2018	253	222	244	212	499	436

zdroj: mvcr.cz

Občanská vybavenost obce

- Mateřská škola
 - Pro pohybové aktivity dětí je vybavena zahrada MŠ mnohými hracími prvky, a pískovištěm.
- Jídelna mateřské školy
 - Zajišťuje obědy mimo jiné i pro seniory v obci
- Obecní knihovna
- Veřejné víceúčelové sportovní hřiště Smrčí
 - Sportovní areál prošel v roce 2022 rekonstrukcí. Byl vybudován nový betonový povrch plochy sportoviště a nové mantinely se záchytnými sítěmi.
- Veřejné víceúčelové sportovní hřiště Dlouhý
 - Tenisové a volejbalové hřiště s umělým povrchem v majetku TJ Sokol Dlouhý
- Sokolovna
 - V částech obce Záhoří, Dlouhý a Smrčí. V sokolovně Záhoří a Dlouhý se konají mnohé kulturní a sportovní akce pořádané místními spolky.

- Prodejna potravin a smíšeného zboží (Koloniál)
- Hostinec
- Vodovod
 - Ve všech částech obce (vlastník a provozovatel Obec Záhoří).
- Plynofikace
 - Ve všech částech obce
- Požární zbrojnice Smrčí a Dlouhý
- Požární jednotka – SDH (JPO V)

Spolky a kluby působící v Záhoří

Tělovýchovná jednota Sokol Záhoří, z.s.

IČO: 49294063

Záhoří čp. 55

Pořádá sportovní, kulturní a společenské akce.

Tělovýchovná jednota Sokol Dlouhý, z.s.

IČO: 49294063

Záhoří, Dlouhý čp. 16

Pořádá sportovní, kulturní a společenské akce.

SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Smrčí u Semil

IČO: 62013785

Záhoří, Smrčí čp. 32

Zajišťuje požární ochranu obce, činnost zásahové jednotky JPO V, kulturní a společenské akce.

SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Dlouhý

IČO: 62014226

Záhoří, Smrčí 32 čp. 269

Pořádá kulturní a společenské akce.

Myslivecký spolek Společný háj Záhoří, z. s.

IČO: 45597855

Záhoří, čp. 64

Zajišťuje společný výkon práva myslivosti v honitbách v souladu se schválenými plány mysliveckého hospodaření a lovu, ochranu přírody, kulturní a společenské akce.

Mlok z lomu, z.s.

IČO: 09183311

Záhoří, Smrčí čp. 16

Stará se o ochranu přírody.

Shrnutí realizovaných některých akcí před schválením Plánu obnovy venkova na období 2023 – 2028

Rekonstrukce vodovodní sítě, výstavba nových zdrojů vody

Rekonstrukce Koloniálu

Rekonstrukce hasičské zbrojnice Smrčí

Rekonstrukce hřbitovních zdí Záhoří, Smrčí

Oprava multifunkčního sportoviště ve Smrčí

Výstavba dětského hřiště Dlouhý

Rekonstrukce MŠ, zateplení, výměna topení

Průběžná rekonstrukce a výstavba veřejně přístupných obecních komunikací

Obnova vozového parku obecního úřadu

Oprava požárních jímek ve Smrčí a Pipicích

Opravy kapliček a údržba pomníků

Plán obnovy venkova na období 2023-2028

Větší a nákladnější stavby:

Výstavba nebo rekonstrukce obecního úřadu a jeho vybavení

Rekonstrukce budovy dosavadního obecního úřadu

Přístavba hasičské zbrojnice ve Smrčí

Oprava střešní konstrukce Mateřské školy s možnou investicí do fotovoltaické elektrárny

Úprava, revitalizace hřbitova na Proseči

Průběžná rekonstrukce a výstavba všech veřejně přístupných místních a účelových komunikací

Výstavba chodníku podél komunikace III/2921 mezi částmi obce Smrčí, Pipice a Záhoří

Náhradní elektrický zdroj veřejného obecního vodovodu

Rekonstrukce a posílení veřejného obecního vodovodu

Výstavba zázemí, osvětlení a kamerového systému na dětském hřišti Dlouhý

Výstavba letního podia a úprava prostranství na hřišti pro pořádání různých kulturních a společenských akcí

Rekonstrukce a výstavba autobusových nástupních ostrůvků a přístřešků

Rekonstrukce mostů přes potok, které jsou součástí veřejně přístupných veřejných a účelových komunikací

Údržba všech kaplí a dalších drobných památek

Úprava prostor u multifunkčního hřiště ve Smrčí

Rekonstrukce obecní knihovny

Výstavba opěrné zdi mezi hřbitovem v Záhoří a obecní komunikací

Výstavba obnovitelných zdrojů elektrické energie

Výdaje mimo stavby:

Údržba a rekonstrukce obecního vodovodu

Nákup nového nákladního vozidla

Nákup obecní techniky na zimní i letní údržbu komunikací, zeleně a další práce

Rozvoj všech sportovních areálů včetně jejich vybavení

Podpora všech spolků

Podpora kultury

Podpora sportu

Podpora turistiky

Rozvoj internetu

Rozšíření a obnova veřejné zeleně, výsadba alejí, systémů pro zadržení vody v krajině

Údržba obecních pozemků

Rozšíření dopravního značení, instalace dopravních zrcadel, informativních měřících radarů

Rozšíření, údržba a úprava sběrných míst pro svoz tříděného komunálního odpadu

Údržba a rekonstrukce veřejného rozhlasu

Hrací prvky na vytypovaných místech

Úprava intravilánu hřbitovů – Záhoří, Smrčí, Proseč

Pasportizace

Rekonstrukce a úpravy kamerového systému v obci, webové kamery

Závěr

Program obnovy venkova je vedle územního plánu dalším základním dokumentem územního celku, který vyjadřuje předpokládaný vývoj daného celku v dlouhodobějším časovém horizontu. Jeho hlavním smyslem je organizace rozvoje na bázi sladování jednotlivých zájmů tak, aby obec prosperovala jako celek.

Po schválení programu obnovy venkova zastupitelstvem obce, budou na základě znalosti současných a plánovaných projektů, pokračovat přípravy již probíhajících projektů a zahájeny práce na nových projektech.

Proces postupného uskutečňování jednotlivých projektů však může ovlivnit několik činitelů. Jedná se zejména o:

- politickou vůli a vstřícnost představitelů samosprávy,
- kvalitu systému přípravy a realizace projektů,
- komunikaci veřejné správy s veřejností a ostatními subjekty v daném území,
- kontrolní mechanismy a monitoringu zpětné vazby.

Očekává se však, že vedoucí představitelé obce v souladu se zákonem č.128/2000 Sb. o obcích, budou naplňovat svou zákonnou povinnost pečovat o všestranný rozvoj svěřeného území a o potřeby jeho občanů a budou aktivně dohlížet na úspěšnou realizaci a plnění navržených cílů.

Vedení obce musí iniciovat zapojení široké veřejnosti do kontroly i realizace programu rozvoje venkova. Mělo by tak docházet k většímu zapojení veřejnosti do řešení problémů v obci, větší odpovědnosti občanů za realizaci aktivit obce a spolupráci občanů s místní samosprávou. Je doporučováno realizovat naplňování programu rozvoje venkova formou akčních plánů, tvořených vždy pro období 1 roku a v návaznosti s přípravou rozpočtu obce na dané období.

Plán obnovy venkova obce Záhoří 2023 – 2028 je zveřejněn na webových stránkách www.zahori.cz a je dostupný v písemné podobě na Obecním úřadě Záhoří.

Josef Plíva
starosta obce

Zdeněk Vunderer
místostarosta obce